

Minister Infrastruktury

Znak pisma: DGWiŻŚ-5.0530.2.2024
Warszawa, 25 września 2024

ZAWIADOMIENIE O SPOSOBIE ROZPATRZENIA PETYCJI

Na podstawie art. 13 ust 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870), w związku z wniesionymi petycjami z 26 kwietnia 2024 r. (wpływ do Ministerstwa Infrastruktury 14 maja 2024 r.) oraz z 23 maja 2024 r. (wpływ do Ministerstwa Infrastruktury w tożsamym terminie) w sprawie naliczania opłat za usługi wodne w odniesieniu do produkcji napojów, a także zmiany podziału wpływów z tytułu opłat za pobór wód,

Minister Infrastruktury informuje, iż ww. petycje w zakresie pozostającym we właściwości ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej zostały uznane za:

- 1) zasadne w części dotyczącej konieczności dostosowania wysokości jednostkowych stawek opłat za pobór wód podziemnych lub wód powierzchniowych do celów produkcji napojów,
- 2) niezasadne w pozostałym zakresie.

UZASADNIENIE

W petycji z dnia 26 kwietnia 2024 r. zgłoszono postulaty dotyczące:

- 1) zmian w kwestii opłat od wód leczniczych wykorzystywanych do produkcji wody mineralnej;
- 2) zmian w zakresie opłat za pobór wód podziemnych na potrzeby produkcji „wody stołowej” i napojów, polegających na:
 - a) urealnienie ww. stawek opłat za usługi wodne;
 - b) zmianę podziału wpływów z tytułu opłat za usługi wodne przez zmianę tej opłaty w opłatę eksploatacyjną, która w całości będzie przychodem gmin uzdrowiskowych.

W petycji z dnia 23 maja 2024 r. zgłoszono postulaty dotyczące:

- 1) podniesienia stawek opłat za usługi wodne za pobór wód podziemnych dla celów produkcji napojów;
- 2) zmiany podziału wpływów z tytułu opłat za pobór wód przez przyznanie 60% wpływów gminom, które obecnie nie uzyskują wpływów z tego tytułu, i pozostawienie Wodom Polskim tylko 40% wpływów z ww. opłat, czyli faktycznie pozbawienie Wód Polskich 60% wpływów z ww. opłat.

Na wstępie należy wskazać, że petycja z dnia 26 kwietnia 2024 r. w zakresie postulatów zgłaszanych w ww. pkt 1 została przekazana zgodnie z właściwością przy piśmie z dnia 14 czerwca 2024 r., znak: DGW-5.055.6.2024, do Ministerstwa Klimatu i Środowiska. W pozostałym zakresie z uwagi na fakt, że postulaty podnoszone w ww. petycjach są tożsame poniżej przedstawiam stosowne wyjaśnienia.

Realizując cel dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. UE 2000, L Nr 327, poz. 1) zwanej dalej „Ramową Dyrektywą Wodną”, do polskiego porządku prawnego zostały wprowadzone instrumenty zapewniające uwzględnienie zasad zwrotu kosztów usług wodnych. Przedmiotowe instrumenty prawne zostały ujęte w Prawie wodnym. W związku z powyższym pobór wód stanowiących własność Skarbu Państwa został objęty obowiązkiem uiszczania opłat za usługi wodne. Wpływy z tych opłat zostały przyznane wyspecjalizowanej jednostce wykonującej zadania w zakresie gospodarki wodnej, mianowicie PGW WP. PGW WP odpowiada za realizację licznych zadań z zakresu gospodarki wodnej istotnych dla społeczeństwa, w tym dla społeczności lokalnych. PGW WP realizuje m.in. zadania z zakresu:

- 1) ochrony ludności i mienia przed powodzią i suszą, przeciwdziałania ich skutkom,
- 2) wykonywania i utrzymania inwestycji w gospodarce wodnej,
- 3) zarządzania środowiskiem wodnym i nadzorem nad korzystaniem z wód,
- 4) ochroną wód i obszarów chronionych,
- 5) utrzymywania infrastruktury.

Z uwagi na znaczący udział przychodów z tytułu opłat za pobór wód w strukturze przychodów PGW WP, ich zmniejszenie, nawet w niewielkiej części, mogłoby negatywnie wpłynąć na realizację ww. ustawowych zadań wykonywanych przez PGW WP. Tym samym na wykonanie ww. zadań niezbędne jest zapewnienie odpowiednich środków finansowych, w tym z opłat za pobór wód. W związku z powyższym, nie jest celowa zmiana redystrybucji wpływów uzyskiwanych z tytułu opłat za usługi wodne, gdyż takie zmiany mogłyby niekorzystnie wpłynąć na realizację istotnych zadań ustawowych z zakresu gospodarki wodnej realizowanych przez PGW WP.

Należy wskazać, że za pobór wód zarówno powierzchniowych, jak i podziemnych występuje obowiązek ponoszenia opłaty w wysokości określonej w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 26 października 2023 r. w sprawie jednostkowych stawek opłat za usługi wodne (Dz. U. poz. 2471), zwanym dalej „rozporządzeniem opłatowym”. Mając na uwadze potrzebę w pierwszej kolejności zapewnienia wody dla zbiorowego zaopatrzenia ludności w tym zakresie ustalono preferencyjne stawki opłat dla danej działalności. Wynoszą one odpowiednio:

- 1) 0,068 zł za 1 m³ pobranych wód podziemnych;
- 2) 0,040 zł za 1 m³ pobranych wód powierzchniowych

- co wynika z § 5 ust. 1 pkt 41 rozporządzenia opłatowego.

Natomiast dla produkcji napojów ustalono stawki opłat na wyższym poziomie, mianowicie:

- 1) 0,097 zł za 1 m³ pobranych wód podziemnych,
- 2) 0,057 zł za 1 m³ pobranych wód powierzchniowych

- co wynika z § 5 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia opłatowego.

Tym samym obecnie są już zróżnicowane stawki opłat dla społeczności lokalnej (ustalone na niższym poziomie) od stawek opłat dla przedsiębiorstw produkujących napoje.

Podkreślenia wymaga, iż od czasu wprowadzenia nowego systemu opłat za usługi wodne, tj. od dnia 1 stycznia 2018 r., nie podnoszono wysokości poszczególnych stawek opłat za usługi wodne zarówno maksymalnych, jak i jednostkowych. Brak zmian w tym zakresie doprowadził do faktycznego obniżenia stawek opłat za usługi wodne z każdym rokiem o wskaźnik inflacji, tj. w sumie od 2018 r. do chwili obecnej, o ponad 35 % (odpowiednio w latach 2018-2023 – wskaźnik wzrostu cen wynosił 1,6%, 2,3%, 3,4%, 5,1%, 14,4%, około 11,5%). Tym samym niezbędna jest analiza na chwilę obecną realizacji celów Ramowej Dyrektywy Wodnej przez system opłat za usługi wodne, z uwagi na fakt, że przedmiotowe stawki opłat są faktycznie dużo niższe niż kilka lat temu.

Reasumując powyższe, resort gospodarki wodnej przeprowadzi działania analityczne w zakresie wskazanych postulatów dotyczących realizacji zasady zwrotu kosztów usług wodnych, w celu ustalenia, czy system opłat za usługi wodnej jest zgodny z przepisami UE.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o petycjach, sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z poważaniem,

Dokument podpisany elektronicznie przez:

Z upoważnienia Ministra Infrastruktury

Maciej Thorz

Otrzymuje:

Pan Jan Golba – Prezes Zarządu
Stowarzyszenie Gmin Uzdrowiskowych RP